

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data			2024/25	
Subject (*)	Cultural Heritage and Museology		Code	710521002
Study programme	Mestrado Universitario en Estudos Avanzados en Museos, Arquivos e Bibliotecas			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	1st four-month period	First	Obligatory	6
Language	Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Humanidades			
Coordinador	Rodríguez Caramés, Santiago	E-mail	s.rodriguez.carames@udc.es	
Lecturers	Rodríguez Caramés, Santiago	E-mail	s.rodriguez.carames@udc.es	
Web				
General description	Materia que permite coñecer a evolución do concepto de patrimonio cultural e dos museos ao longo do tempo. A través de clases teórico-prácticas entenderanse os museos como exemplos completos da xestión do patrimonio e estudaranse diversos modelos a partir de experiencias de primeira man.			

Study programme competences / results

Code	Study programme competences / results
A1	CE1 ? Estar capacitado para investigar en temas de patrimonio cultural e bibliográfico documental
A2	CE2 ? Coñecer e manexar as técnicas museográficas e historiográficas
A3	CE3 ? Saber manexar e aplicar as novas tecnoloxías no eido do patrimonio cultural e bibliográfico documental
A4	CE4 ? Saber manexar estratexias de márketing cultural
A5	CE5 ? Estar capacitado para a xestión en museos
A8	CE8 ? Estar capacitado para a posta en valor e a difusión do patrimonio cultural e bibliográfico documental
A10	CE10 ? Estar capacitado para deseñar, xestionar e organizar exposicións permanentes e temporais
B1	CB6 ? Posuir e comprender os coñecementos que acheguen una base u oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas a miúdo nun contexto de investigación
B2	CB7 ? Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos nunha base ou oportunidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B4	CB9 ? Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sin ambigüidades
B5	CB10 ? Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que haberá de se en gran medida autodirixido ou autónomo
B6	CG1 ? Expresarse correctamente, tanto de xeito oral como escrita nas linguas oficiais da comunidade autónoma
B7	CG2 ? Dominar a expresión e a comprensión de xeito oral ou escrita dun idioma estranxeiro
B8	CG3 ? Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicación (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para o aprendizaxe ao longo da súa vida
B12	CG8 ? Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
C1	CT1 ? Capacidade de análise e síntese
C2	CT2 ? Capacidade de resolución de problemas
C3	CT3 ? Habilidades para localizar e analizar información de fontes diversas
C4	CT4 ? Capacidade de crítica e autocrítica
C5	CT5 ? Capacidade de innovar
C9	CT10 ? Incorporar as TIC no proceso de investigación e a xestión da información, no análise de datos e a difusión e comunicación de resultados
C10	CT11 ? Ter capacidade para actualizar os coñecementos, metodoloxías e estratexias na práctica profesional

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences / results		
Cofecer os diferentes bens de interese cultural de Galicia e o seu réxime xurídico.	AJ1 AJ2 AJ3 AJ8 AJ10		
Analizar a produción de bens culturais e o concepto de patrimonio tanto do pasado como do presente		BJ1 BJ2 BJ4 BJ5 BJ6 BJ7 BJ8 BJ12	
Entender os procesos de xestión de patrimonio	AJ1 AJ2 AJ3 AJ4 AJ5 AJ8 AJ10	BJ1 BJ2 BJ4 BJ6 BJ8 BJ12	CJ1 CJ2 CJ3 CJ4 CJ5 CJ9 CJ10
Estudar os museos e a súa evolución e comprender o seu funcionamento como centros de investigación, de conservación e difusión dos bens culturais			CJ1 CJ2 CJ3 CJ9
Repasar o percorrido histórico da teoría do patrimonio e a museoloxía e a interrelación entrambos os dous.	AJ1	BJ1 BJ2 BJ4 BJ5 BJ6 BJ12	CJ1 CJ3 CJ4

Contents	
Topic	Sub-topic
BLOQUE I. O PATRIMONIO CULTURAL	1.1. Definición e xeneralidades do Patrimonio Cultural 1.2. Patrimonio Cultural ou Patrimonio Histórico? 1.3. Patrimonio Cultural versus Patrimonio Natural 1.4. Patrimonio Nacional e patrimonios nacionais 1.5. Patrimonio material e inmaterial
1. O concepto do Patrimonio Cultural	
2. A teoría do Patrimonio: unha breve historia	2.1. Da Antigüidade ao Renacemento 2.2. A Ilustración e as primeiras teorías da restauración: Francia e Italia 2.3. As dúas grandes figuras do XIX: Viollet-le-Duc e Ruskin 2.4. Aloïs Riegl e os valores do monumento 2.5. A Escola do Restauo italiana 2.6. A teoría do Patrimonio após a Segunda Guerra Mundial 2.7. Teorías actuais e xiros identitarios

3. Lexislación do Patrimonio Cultural	3.1. Institucións e Patrimonio 3.2. Marcos internacionais: UNESCO 3.3. A lexislación estatal: a Lei de Patrimonio Histórico Español (1985) 3.4. A lexislación galega: a Lei do Patrimonio Cultural de Galicia (1995 e 2016) 3.5. Máis aló das institucións: a dimensión social e popular
4. Tipos de Patrimonio e as súas especificidades	4.1. Patrimonio arquitectónico 4.2. Patrimonio arqueolóxico 4.3. Patrimonio etnolóxico 4.4. Patrimonio industrial científico e técnico 4.5. Patrimonio documental e bibliográfico
5. Xestión, difusión e didáctica do Patrimonio Cultural	5. Xestión, difusión e didáctica do Patrimonio Cultural
6. Patrimonio e turismo	6. Patrimonio e turismo
BLOQUE II. MUSEOLOXÍA E PATRIMONIO CULTURAL	1. Museo, museografía e museoloxía: introdución conceptual
1. Museo, museografía e museoloxía: introdución conceptual	
2. Breve historia do museo e a ciencia museolóxica	2.1. Da Antigüidade á Ilustración 2.2. O século XIX e os comezos da museoloxía contemporánea 2.3. Tendencias museolóxicas na primeira metade do século XX 2.4. Nova Museoloxía 2.5. Tendencias actuais, xénero e decolonialidade
3. O museo como espazo do patrimonio: concienciación, investigación, protección e conservación	3. O museo como espazo do patrimonio: concienciación, investigación, protección e conservación

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Research (Research project)	A1 A2 A3 A8 B1 B2 B4 B5 B6 B7 B8 B12 C1 C2 C3 C4 C5 C9 C10	8	96	104
Field trip	A1 A2 A4 A5 B1 B2 B12 C10	4	8	12
Guest lecture / keynote speech	A1 A2 A3 A5 A8 B1 B2 B4 B5 B12 C3 C10	16	0	16
Directed discussion	A1 A2 A8 A10 B1 B2 B4 C1 C2 C3	4	12	16
Personalized attention		2	0	2
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Research (Research project)	Aplicación dos os coñecementos adquiridos na aula a través dunha pequena investigación sobre casos concretos.
Field trip	Visita e posterior reflexión a unha institución museística e ao patrimonio da cidade de Ferrol como forma de achegamento ao patrimonio próximo.
Guest lecture / keynote speech	Exposición dos contidos da materia, aberta sempre á discusión co alumnado.
Directed discussion	Preparación e posta en común dunhas temáticas para debate conxunto na aula.

Personalized attention

Methodologies	Description
Research (Research project) Directed discussion Field trip Guest lecture / keynote speech	A atención personalizada levará a cabo a través de titorías previamente concertadas co profesor da materia.

Assessment

Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Research (Research project)	A1 A2 A3 A8 B1 B2 B4 B5 B6 B7 B8 B12 C1 C2 C3 C4 C5 C9 C10	Traballo individual principal do curso, consistente na análise de casos a través dos contidos e as metodoloxías académicas vistas na aula.	60
Directed discussion	A1 A2 A8 A10 B1 B2 B4 C1 C2 C3	Preparación e celebración dun debate conxunto por equipos e a asunción de diferentes roles na discusión.	20
Field trip	A1 A2 A4 A5 B1 B2 B12 C10	Reflexión individual do alumnado sobre a saída de campo.	20
Others			

Assessment comments

Aqueles/as alumnos /as que teñan algún tipo de excepcionalidade para vir a clase legalmente concedida, que falen co/a profesor/a á comezos de curso para establecer as titorías e os sistemas de avaliación correspondentes.

Avaliarase toda proba realizada individualmente ou en grupo tanto na aula como fóra. Cada parte da avaliación deberá superar 50% da nota para poder facer o cómputo final

As probas non realizadas puntúan como cero.

A calificación de "no presentado" corresponde ao alumnado que non participase en ningunha proba da avaliación.

Avaliación extraordinaria: nesta avaliación, o traballo de investigación computará 100%.

Implicacións da fraude académica na realización das probas ou actividades de avaliación: a realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa a falta e respecto da materia en que se cometese: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Atención á diversidade: a materia poderá ser adaptada ao estudantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade (física, visual, auditiva, cognitiva, de aprendizaxe ou relacionada coa saúde mental). De ser o caso, deberán contactar, nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre académico, cos servizos dispoñíbeis na UDC, coa Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/apoioalumnado/>).

Sources of information

Basic	- ALONSO FERNÁNDEZ, Luis (1993). Museología: introducción a la teoría y práctica del museo. Madrid: Itsmo - GONZÁLEZ-VARAS IBÁÑEZ, Ignacio (2008). Conservación de bienes culturales: teoría, historia, principios y normas. Madrid: Cátedra - GONZÁLEZ-VARAS IBÁÑEZ, Ignacio (2015). Patrimonio cultural. Conceptos, debates y problemas. Madrid: Cátedra - HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, Francisca (2006). Planteamientos teóricos de la museología. Xixón: Trea - LORENTE, Jesús Pedro (2012). Manual de historia de la museología. Xixón: Trea - QUEROL, María Ángeles (2010). Manual de gestión del patrimonio cultural. Madrid: Akal
--------------	--

Complementary	- AMBROSE, Timothy e Crispin PAINE (2019). El museo: manual internacional. Madrid: Akal - BOLAÑOS, María (ed.) (2002). La memoria del mundo. Cien años de museología, 1900-2000. Xixón: Trea - CHOAY, François (2007). Alegoría del patrimonio. Barcelona: Gustavo Gili - FONTENLA SAN JUAN, Concha (1997). Restauración e Historia del Arte en Galicia. Santiago de Compostela: CSIC-IEGPS - GARCÍA MORALES, María Victoria; SOTO CABA, Victoria e Joaquín MARTÍNEZ PINO (2017). El estudio del patrimonio cultural. Madrid: UNED-Ramón Areces - GONZÁLEZ, Matilde; LEZCANO, María Elvira e Araceli SERANTES (2014). Interpretación do patrimonio artístico. Guía para profesionais do turismo. A Coruña: CEIDA - HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, Francisca (1994). Manual de museología. Madrid: Síntesis - LORENTE, Jesús Pedro (2022). Reflexiones sobre museología crítica, dentro y fuera de los museos. Xixón: Trea - LOWENTHAL, David ((1998) [1985]). El pasado es un país extraño. Madrid: Akal - MACARRÓN MIGUEL, Ana María (1995). Historia de la conservación y la restauración. Madrid: Tecnos - MACARRÓN MIGUEL, Ana María e Ana GONZÁLEZ MOZO (1998). La conservación y restauración en el siglo XX. Madrid: Tecnos - MONTEROSO MONTERO, Juan Manuel (2001). Protección y conservación del patrimonio. Principios teóricos. Santiago de Compostela: Tórculo - RIVIÈRE, Georges Henri (1993). La Museología: curso de museología, textos y testimonios. Madrid: Akal - SCHUBERT, Karsten (2008). El Museo, historia de una idea: de la Revolución Francesa a hoy. Granada: Turpiana - TUGORES TRUYOL, Francesca e Rosa PLANAS FERRER (2006). Introducción al patrimonio cultural. Xixón: Trea
----------------------	---

Recommendations
Subjects that it is recommended to have taken before
Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Bibliographical-Documentary Heritage and Archiving /710521003
Subjects that continue the syllabus
Spanish System of Museums, Archives and Libraries /710521004
Museography/710521010
History of Museums and Collecting/710521008
Organization and Management of Museums/710521011
Other comments
Asistencia a clase: É importante a asistencia a clase, xa que moitas das probas avaliábeis se desenvolverán no seu transcurso. Perspectiva de xénero: Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos os sexos, propiciarse a intervención en clase de alumnos e alumnas...). Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade. Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e propóranse accións e medidas para corrixilas.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.